

HavoP: Leren in de praktijk, klaar voor de toekomst

Intelligente doeners: ze zijn onmisbaar voor een sterke regio. RSG 't Rijks in Bergen op Zoom doet daarom mee aan de landelijke pilot voor havoP. Met dit praktijkgerichte programma leren leerlingen gemotiveerder en zijn ze beter voorbereid op hun vervolgopleiding of werk. Het zorgt ook dat scholen de aansluiting op de arbeidsmarkt verbeteren en organisaties al vroeg jong talent aan zich binden. Roxanne Hamers, conrector havo bij RSG 't Rijks in Bergen op Zoom, is enthousiast.

‘Havisten hebben het zwaar. Het percentage leerlingen dat de havo binnen vijf jaar afmaakt is landelijk laag’, begint Roxanne. ‘Er is tussentijdse uitval, wisseling van opleiding en bijna één op de zes leerlingen doubleert. We gunnen onze leerlingen een motivatie-impuls met een vak dat meer vanuit de praktijk handelt. Daarom zijn we dit schooljaar in havo4 gestart met de pilot havoP.’

Pittig examenvak

HavoP is bedoeld voor bovenbouwleerlingen. Zij kunnen het vak kiezen in de vrije ruimte van hun profiel. ‘In de pilotfase kunnen scholen een kleine en grote variant aanbieden. Wij bieden binnen het maatschappelijke profiel de grote variant waardoor het echt een examenvak is. Het wordt afgesloten met schoolonderzoeken. Maar dat neemt niet weg dat het een pittig tweejarig programma is dat van leerlingen een actieve en flexibele houding vergt. Toch was het animo groot: twee volle klassen van de acht stamgroepen zijn met dit keuzevak gestart.’

Focus op vaardigheden

Daar ging een flinke voorbereiding aan vooraf, benadrukt Roxanne. ‘Een team gedreven docenten ontwikkelt het vak.

Best een uitdaging: er zijn geen boeken of vaste kaders, de docent heeft vooral een coachende rol en een school is redelijk vrij in hoe het programma wordt opgezet. Wij focussen op het aanleren van vaardigheden die later in het bedrijfsleven, werk of vervolgopleiding nodig zijn. Denk het ontwikkelen van onderzoekvaardigheden, het opstellen van smartdoelstellingen, scrummen of interviewen. Maar ook samenwerken, het ontwikkelen van probleemoplossend vermogen of reflecteren.’

Breed programma

‘t Rijks zet daarvoor een breed programma in. ‘We organiseren bijvoorbeeld bedrijfsbezoeken en gastlessen door hbo-leerlingen. Daarnaast leggen meerdere regionale organisaties een casus voor waar leerlingen mee aan de slag gaan. Zij mogen zelf de opdrachtgever kiezen. Dit jaar deden Tante Louise, Wijzijn, Curio isk, Moore DRV, Bravis Ziekenhuis, Rabobank en Gebouw T mee. Tante Louise vroeg bijvoorbeeld onze leerlingen mee te denken over hoe je ouderen kunt stimuleren meer deel te nemen aan beweegprogramma’s. Gebouw T wilde duidelijker zichtbaar worden bij jongeren en Bravis vroeg of leerlingen ideeën wilden uitwerken voor het werven van zorgstudenten.’

Frisse ideeën

De eerste maanden was het wennen, zowel voor de leerlingen als de docenten. ‘Maar nu de eerste projecten achter de rug zijn, merken we dat leerlingen heel enthousiast raken. Ze komen met frisse ideeën en sommige opdrachtgevers hebben al aangegeven dat ze die ook daadwerkelijk gaan uitvoeren. Wel kost het zeker in dit eerste jaar wat meer tijd om bedrijven te werven en projecten af te stemmen. Wij organiseren daarom een netwerkombij om opdrachtgevers warm te houden.’

Nauwe samenwerking met vervolgopleidingen

‘t Rijks start ook een project waarin havo5-leerlingen volgend jaar gaan samenwerken met studenten van Associate degrees Academie Roosendaal. Avans in Roosendaal. ‘We evalueren steeds tussentijds en merken dat het peer-to-peeronderwijs heel goed werkt. Ook dat vraagt natuurlijk veel onderlinge afstemming. Wanneer komt het uit bij de hbo-instellingen? Welke studenten zetten zij in? Gelukkig zien de vervolgopleidingen de waarde van dit programma. Zo werken we ook samen met BUAs en Hogeschool Inholland. Heel fijn is ook de samenwerking met Delta Agrifood Business voor een crossoverproject tussen havoP en ons Technasium: een climaton over duurzame/circulaire economie.’

Voor een toekomstbestendige regio

De pilot loopt sowieso nog drie jaar en het ziet er naar uit dat het landelijk een volwaardig eindexamenvak wordt. Roxanne: ‘We willen havoP structureel opnemen in ons aanbod. We zien zulke mooie ontwikkelingen bij leerlingen, docenten maar zeker ook bij opdrachtgevers. Samen ontdekken we via dit vak beter welke potentie er hier in de regio is qua talenten én qua toekomstkansen bij mooie regionale bedrijven. En het is ook echt een prachtige manier om de samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en de regio te versterken. Zo draagt de havoP op vele manieren bij aan een sterkere en toekomstbestendige regio.’

“Door samenwerking tussen onderwijs, bedrijven en onderzoek krijgen leerlingen de kans praktijkgericht te leren en hun talenten te ontwikkelen.”

In lijn met de Agenda Beroepsonderwijs

Het havoP-programma sluit aan bij de doelen van de Agenda Beroepsonderwijs West-Brabant: toekomstgericht en praktijkgericht leren. Door samen te werken met bedrijven en vervolgopleidingen worden leerlingen beter voorbereid op werk en studie. Het programma speelt in op trends zoals digitalisering, de energietransitie en veranderingen in de zorg.

De samenwerking tussen onderwijs, bedrijven en onderzoek (de ‘triple helix’) versterkt de aansluiting met de arbeidsmarkt en verbetert het imago van beroepsonderwijs. In West-Brabant is er veel interesse om dit breder uit te rollen. Door havoP op meer scholen aan te bieden, krijgen meer leerlingen de kans om praktijkgericht te leren en hun talenten te ontwikkelen. Zo bouwen we samen aan een sterke toekomst voor de regio.